

GRÉCKOKATOLÍCKE ARCIBISKUPSTVO PREŠOV

Hlavná 1, P. O. Box 135, 081 35 Prešov

Č. j.: 880/2020

Prešov, 24. marca 2020

Kňazom Prešovskej archieparchie

Vec: Ďalšie informácie pre kňazov

Drahí bratia kňazi,

nakoľko sa blížia sviatky Paschy, posielame vám ďalšie odporúčania, pokyny a nariadenia, podľa ktorých budeme všetci postupovať. Ďalšie informácie, napr. k sláveniu Paschy, vám poskytneme v najbližšom čase potom, keď sa oficiálne dozvieme o predpokladanom ďalšom predĺžení zákazu verejných bohoslužieb.

1. V nedeľu 22. marca pri poludňajšej modlitbe Anjel Pána pápež František pozval kresťanov **spojiť sa v stredu 25. marca o 12:00 v modlitbe Otče náš s prosbou k všemohúcemu Bohu v situácii pandémie**. Svätý Otec zároveň pozval veriacich **pripojiť sa v piatok 27. marca o 18:00 cez médiá k spoločnej modlitbe, počúvaniu Božieho slova a adorácii, ktorej bude predsedáť na prázdnom námestí pred Bazilikou sv. Petra**. Adoráciu pápež František zakončí eucharistickým požehnaním *Urbi et Orbi*. Toto eucharistické požehnanie určené mestu Rím a celému svetu bude spojené s možnosťou získať plnomocné odpustky, v duchu dekrétu Apoštolskej penitenciárie vydaného v súvislosti s naliehavou situáciou nákazy Covid-19. **Pozývame vás kňazov a našich veriacich zapojiť sa do týchto modlitieb.**

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20200322001>

2. **Pozývame kňazov pozorne si prečítať dekrét a nótu Apoštolskej penitenciárie, ktoré vám posielame v prílohách.**
3. Apoštolská penitenciária vydala 19. marca 2020 *Dekrét o udeľovaní mimoriadnych odpustkov veriacim v aktuálnej situácii pandémie*:

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20200321012>

a priamo:

<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/dekret-apostolskej-penitenciarie-o-udelovani-mimoriadnych-odpustkov-veriacim-v-aktualnej-situacii-pandemie>

Na základe tohto dekrétu môžu rôzne skupiny veriacich, hlavné chorí, prijať úplné odpustky. Všetko je v dekréte veľmi jasne uvedené. Ide nielen o chorých na Covid-19, ale aj o zdravotníkov a všetkých, ktorí sa modlia na úmysel za zastavenie šírenia koronavírusu.

4. Apoštolská penitenciária vydala 19. marca 2020 *Nótu ohľadom sviatosti zmierenia v aktuálnej situácii pandémie*:

<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/nota-apostolskej-penitenciarie-ohladom-sviatosti-zmierenia-v-aktualnej-situacii-pandemie>

Na základe tejto nóty uvádzame naše pokyny k vysluhovaniu sviatosti zmierenia.

5. Prosíme vás, dajte rôznymi spôsobmi (webové stránky, nástenky, obecný rozhlas...) vedieť veriacim vašich farností, že stále platí, ak sa chce niekto vyspovedať, má sa vám ozvať telefonicky. Počas telefonátu sa opýtajte, či daný človek nebol v posledných dvoch týždňoch v zahraničí, či nebol v kontakte s osobou, ktorá bola v zahraničí a taktiež či nejaví známky akéhokoľvek respiračného ochorenia. Na ľudí, ktorí boli v zahraničí sa vzťahuje povinná karanténa po dobu 14 dní od ich príchodu do krajiny. Následne si dohodnite miesto a čas, kedy penitenta vyspovedáte. Pre túto dobu zakazujeme využívanie malých spovedníc v chrámoch, nakoľko v stiesnených priestoroch môže dôjsť k vírusovej kontaminácii priestoru a potom by bolo potrebné zakaždým spovednicu dezinfikovať. Najlepšie je dohodnúť si svätú spoveď vonku pri chráme pri dodržaní všetkých hygienických opatrení. Potom môžete podať sväté prijímanie pod spôsobom chleba z bohostánku, resp. zo svätej liturgie, ktorú ste v ten deň súkromne slávilí, a to podaním na ruku, ako ste už boli inštruovaní. Prijímanie na ruku prebieha tak, že prijímajúci nastaví jednu ruku, na ktorú dostane Telo Ježiša Krista a druhou rukou si pred kňazom podá Eucharistiu do úst. Zo strany farnosti je dobré mať pripravený dezinfekčný prostriedok, ktorý krátko pred prijímaním na ruku si môže aplikovať každý prijímajúci, podobne aj kňaz pred podávaním svätého prijímania.
6. **Čo sa týka predveľkonočnej svätej spovede**, toto rozhodnutie je skutočne veľmi ťažké. Sviatosť zmierenia v tejto situácii nemôžeme vysluhovať tak, ako sme boli zvyknutí doteraz. Na základe aktuálnej Nóty Apoštolskej penitenciárie je potrebné ako prvé odporučiť veriacim možnosť dokonalej ľútosti (hlavne osobám starším ako 65 rokov). Čo sa týka tých, ktorí sa chcú vyspovedať, je im potrebné ponúknuť možnosť zatelefonovať kňazovi, ktorý si pripraví časový harmonogram a určí, kedy môže dotyčná osoba prísť na svätú spoveď. Platí to isté čo v bode 5 ohľadom miesta spovedania ako aj reštrikcií v prípade pobytu v zahraničí, či symptómov choroby. **Neplánujte si spoločné spovedanie viacerí kňazi** (určitá výnimka je asi nutná v prípade miest, avšak aj tu je potrebné čas spovedania rozložiť na viac dní a po menej kňazov). Podľa možnosti by bolo potrebné od spovedania teraz uchrániť kňazov dôchodcov. Spovedať možno po stojačky, k dispozícii pre rôzne prípady môže byť aj stolička. **Povinné je mať rúško u kňaza aj penitenta.** Pri spovedaní buďte od penitenta vzdialení aspoň 1 – 1,5 m, avšak dávajte pozor na spovedné tajomstvo a diskretnosť, aby svätá spoveď nebola počuteľná mimo spovedníka a penitenta. V tejto situácii sa hodí pripomenúť aj to, že ak by chcel niekto viesť s kňazom duchovný rozhovor, je vhodné ho presunúť na inokedy, aby sa čo najviac skrátil čas spovedania. Správnym zostavením harmonogramu a načasovaním sa dá predísť

vytváraníu radov čakajúcich na svätú spoveď (možno max. 3-4 ľudia vzdialení od seba minimálne 2 metre). V menších farnostiach, napr. na dedinách, môžete dohodnúť spovedanie aj tak, že pôjdete ku každej rodine na ich dvor. Môžete im podať sväté prijímanie z daronosice, podľa možnosti zo svätej liturgie, ktorú ste v ten deň súkromne slávili.

7. **Dôležité upozornenie:** Všetci chorí na rôzne respiračné ochorenia, aj keď nie na Covid-19, ďalej tí, ktorí vo svojom svedomí vnímajú zdravotné nebezpečenstvo sa teraz spovedať, alebo sú v povinnej karanténe (teda všetci, ktorí sa vrátili zo zahraničia), sa nemusia obávať. Títo veriaci nech si vzbudia dokonalú ľútosť (odpúšťajú sa ňou aj ťažké hriechy), pričom nech pamätajú na podmienky uvedené v príslušnej Nóte Apoštolskej penitenciárie (hlavne podmienka, že pri najbližšej vhodnej príležitosti sa sviatostne vyspovedajú a príjmu Najsvätejšiu Eucharistiu).
8. **Vysvetlenie k dokonalaj ľútosti:** Katechizmus Katolíckej cirkvi v článku 1452 hovorí: „*Keď ľútosť pochádza z lásky k Bohu milovanému nadovšetko, volá sa «dokonalá» (je to ľútosť z lásky – caritatis contritio). Takáto ľútosť odpúšťa všedné hriechy; dosiahne aj odpustenie smrteľných hriechov, ak zahrňa pevné predsavzatie pristúpiť k sviatostnej spovedi, len čo to bude možné.*“ Teda odporúčame veriacim vysvetliť, že je vhodné urobiť si spytovanie svedomia (podobne ako sa pripravujú na svätú spoveď) a potom úprimne oľutovať všetky svoje hriechy s úmyslom (ten je dôležitý) mať na zreteli nekonečnú (dokonalú) Božiu lásku, ktorá je hlavným motívom našej ľútosti. Na prvom mieste teda ľutujem preto, že Boh, ktorého milujem, ma ako prvý nekonečne miluje a ja som páchal hriechy. Teda na prvom mieste nie je strach z večného zatratenia a iných trestov, ktoré hrozia hriešnikovi (nedokonalá ľútosť).
9. **Je potrebné veľmi dobre zvážiť, ako spovedať v tejto situácii starých ľudí, ku ktorým chodíte pravidelne do ich bytov a domov na prvé piatky alebo ktorí sa chcú vyspovedať pred Veľkou nocou.** Sú najrizikovejšou skupinou ľudí. Je náročné v tom dať presné usmernenie, preto apelujeme na vašu zodpovednosť. Platí aj možnosť dokonalaj ľútosti, ale v prípade skutočnej potreby je nutné dbať na všetky hygienické opatrenia. Nakoľko vyšlo nariadenie krízového štábu o zákaze navštevovať Domovy sociálnych služieb a hospice, bolo by možné analogicky ho uplatniť aj na starých a chorých ležiacich v domácnostiach, avšak starí a chorí ľudia doma sa v tomto nariadení výslovne nespomínajú. Stále platí to, že v konečnom dôsledku nemožno týmto ľudom odoprieť sviatosť zmierenia, ak si ju žiadajú, prípadne v opodstatnených prípadoch aj pomazanie chorých. **Je možné, že k svätej spovedi vám ešte zašleme nejaké dopĺňujúce alebo upravujúce informácie.**
10. Zároveň vám do vašej pozornosti ponúkame homíliu Svätého Otca Františka z 20. marca 2020 – *Pápež František: V núdzi bez spovedníka si vzbudme dokonalú ľútosť:*

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20200320031>

11. **Sobáše:** Keďže nie je dovolené zhromažďovanie viacerých ľudí, vyvstáva aj problém so slávením sviatosti manželstva. Snúbencov je potrebné informovať, že buď majú možnosť sobáš preložiť, alebo budú mať sobáš v už dohodnutom termíne v čase prísnych opatrení, ale bez svätej liturgie a s rešpektovaním obmedzeného počtu ľudí (dvaja svedkovia

a najbližší príbuzní – rodičia, súrodenci, z ktorých všetci vrátane snúbencov budú mať rúška resp. iné ochranné prvky tváre). Treba rátať aj s tým, že nebudú môcť mať svadobnú hostinu (resp. by bolo možné teraz sobáš a svadobná hostina v čase po skončení prísnych opatrení). **Určite je však vhodnejšie sobáš preložiť na neskorší čas**, keď už možno predpokladať koniec prísnych opatrení. Uvedomujeme si pritom, že nie je jednoduché nájsť voľné termíny na svadobnú hostinu a všetko čo sa bežne zabezpečuje pri svadbách, preto odporúčame aj iné dni ako sobotu. **Bližšie vás však budeme ohľadom sobášov ešte informovať.**

12. Niektorí navrhujete, aby sa robili požehnanie s Najsvätejšou Eucharistiou po našich farnostiach. V tejto situácii to nevidíme ako najvhodnejšie riešenie, preto navrhujeme skôr to, aby si kňazi našli čas k modlitbe pred Najsvätejšou Eucharistiou v chráme, kde môžete aj udeliť požehnanie s Eucharistiou na štyri svetové strany. Má to rozhodne rovnaký účinok, ako by ste chodili po uliciach.
13. Metropolitná púť Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, ktorá sa mala uskutočniť 23. mája 2020, sa v tomto termíne neuskutoční. Informujte o tom veriacich. Následne budeme informovať o náhradnom termíne tejto púte.
14. Zároveň vás informujeme, že jednotlivé body Obežníka 1/2020, ktoré svojou povahou už nekorešponujú s aktuálnou situáciou, sú zrušené. To zn., že sa čiastočne ruší bod č. 4 (netýka sa zatiaľ konferencie 22. apríla 2020). Rušia sa body č. 5, č. 6, č. 8, č. 9, č. 10, č. 13, č. 14, č. 19. Čiastočne sa ruší bod č. 20 (týka sa fatimskej soboty 4. apríla 2020), ruší sa bod č. 23 a čiastočne sa ruší bod č. 24 (zatiaľ do 3. mája 2020 vrátane).
15. **Ohľadom programu Veľkonočných sviatkov vás ešte budeme včas informovať.** Sväté myro z minuloročného Veľkého štvrtka si zatiaľ ponechajte, teda neodovzdávajte ho protopresbyterom.

K niektorým z týchto bodov vás ešte budeme v najbližších dňoch pravdepodobne bližšie informovať.

Zostávajúc s vami zjednotený v modlitbách a pôstoch vám udeľujem svoje archijerejské požehnanie.

vľadyka Ján Babjak SJ
prešovský arcibiskup metropolita